

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

Comisia economie, buget și finanțe

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 105

www.parlament.md

15 decembrie 2015

CEB nr. 6/618

Raport asupra Raportului Consiliului Concurenței privind ajutoarele de stat acordate în Republica Moldova în perioada 2011-2013 (nr.1569 din 02 iulie 2015)

Comisia economie, buget și finanțe, în conformitate cu prevederile Regulamentului Parlamentului referitoare la atribuțiile comisiilor permanente, a examinat **Raportul Consiliului Concurenței privind ajutoarele de stat acordate în Republica Moldova în perioada 2011-2013**, și informează despre următoarele.

Raportul Consiliului Concurenței este prezentat Parlamentului spre examinare în corespundere cu prevederile articolului 21 alin.(3) din Legea cu privire la ajutorul de stat nr. 179 din 12 iulie 20013. Acesta este un document oficial, aprobat de Plenul Consiliului Concurenței prin decizia nr. ASER-37 din 16 iunie 2015, este primul raport în domeniu și cuprinde informații despre (i) elaborarea și aprobarea cadrului legal și normativ, (ii) analiza ajutorului de stat raportat, (iii) inițierea elaborării sistemului informațional automatizat „Registrul ajutoarelor de stat”, (iv) concluzii și perspective.

Comisia atenționează, că deși art.21 alin.(3) din Legea cu privire la ajutorul de stat prevede că Consiliul Concurenței întocmește un raport anual privind ajutoarele acordate, dat fiind faptul că aceiași lege obligă furnizorii de ajutoare de stat să raporteze ajutoarele existente la data intrării în vigoare a legii menționate, documentul Consiliului Concurenței conține date bazate pe informațiile prezentate de către furnizorii și beneficiarii ajutoarelor de stat acordate în anii 2011, 2012 și doar în perioada de la 1.01.2013 până la 16.08.2013. Altfel spus, ajutoarele de stat raportate nu urmau să fie notificate la Consiliul Concurenței, respectiv, nu au fost examinate prin prisma prevederilor legii cu privire la ajutorul de stat și aceste măsuri de sprijin de stat se consideră ajutoare existente. Totodată, reieșind din obligațiile luate de Republica Moldova prin Acordul de Asociere cu Uniunea Europeană, Consiliul Concurenței urmează să întreprindă acțiuni concrete întru alinierea tuturor schemelor de ajutoare de stat instituite înainte de punerea în aplicare a Legii privind ajutoarele de stat la normele legislației naționale ajustate la acquis-ul comunitar.

Concomitent, Consiliul Concurenței urmează să prezinte Parlamentului raportul privind ajutoarele de stat acordate pe parcursul întregului an 2013, precum și pentru anul 2014.

Comisia constată că potrivit informațiilor primite de la 161 de furnizori de ajutor de stat și 25 de beneficiari ai ajutorului de stat, Consiliul Concurenței a estimat ajutorul de stat acordat în anul 2011 în sumă de 4,3 miliarde de lei, acordat în anul 2012 – în sumă de 4,8 miliarde de lei, ceea ce reprezintă 5,17 % și, respectiv, 5,47% din produsul intern brut, stabilind o tendință de creștere. Deși, ajutoarele de stat acordate prin scheme de ajutor de stat sunt mai puțin nocive pentru mediul concurențial, furnizorii de ajutoare de stat, și în special autoritățile publice locale, au acordat în perioada de gestiune mai multe ca număr ajutoare de stat individuale.

Din punctul de vedere al bugetului public național Consiliul Concurenței a constatat că mai mult de 80% din toate ajutoarele de stat au constituit renunțarea la venituri bugetare, iar restul – constituie cheltuielile bugetare. Comisia și-a exprimat îngrijorarea de situația creată în această ordine de idei de oarece experiența internațională atestă că ajutorul de stat de natura renunțării la venituri (scutiri și reduceri le impozite și taxe, anulare a majorărilor de întârziere și amenzilor, etc.) au un impact mai negativ pentru economia de piață de cât cele sub formă cheltuielilor bugetare (subvenții, subsidii, etc.). Mai mult ca atât, Comisia constată o diferență semnificativă a sumelor de facilități fiscale reflectate în Raportul de audit al Curții de Conturi privind administrarea veniturilor bugetare și cele raportate de Consiliul Concurenței. Astfel, potrivit raportului de audit facilitățile fiscale acordate contribuabililor în anul 2011 au constituit 12,1 miliarde lei, în anul 2012 – 11,1 miliarde lei și în anul 2013 – 8,4 miliarde lei. Conform raportului Consiliului Concurenței suma facilităților fiscale sunt mai mici de 3,5 ori, 2,8 ori și respectiv 2,6 ori. Conștientizând faptul că valorile menționate nu pot fi egale, totuși, Comisia consideră că Consiliul Concurenței de comun cu Serviciul Vamal și Serviciul Fiscal urmează să creeze un sistem automatizat de evidență a ajutoarelor de stat asigurând un nivel înalt de fidelitate a situației privind ajutoarele de stat. Totodată, Consiliul Concurenței urmează să prezinte propuneri întru eliminarea caracterului ambiguu al unor norme din legislația privind ajutoarele de stat.

Cu referire la furnizorii ajutorului de stat raportul denotă că cele mai multe din măsuri de sprijin raportate au fost acordate de către administrațiile publice locale - 63,8%, iar de către autoritățile publice centrale – 33,9%. În aspectul valoric al ajutoarelor de stat situație este însă inversă: 96,9% din valoarea totală au fost oferite de autoritățile publice centrale (Ministerul finanțelor, Serviciul Vamal, Serviciul Fiscal de Stat etc.)

Drept urmare celor relatate, Comisia solicită tuturor furnizorilor/inițiatorilor de ajutoare de stat să țină cont la etapa de elaborarea a deciziei privind acordarea

ajutorului de stat de nivelul de nocivitatea a sprijinului de stat, preferînd formele ajutorului de stat mai neutre față de sistemul concurențial. Totodată, Comisia consideră că Republica Moldova în domeniul politicii cu privire la ajutoarele de stat urmează să se alinieze la bunele practici conform cărora ponderea ajutorului de stat în PIB constituie mai puțin de 1% (În Republica Moldova este de 5%).

Comisia mai menționează că în perioada de raportare Consiliul Concurenței și-a concentrat eforturile asupra creării bazei normative și informaționale necesare pentru implementarea Legii cu privire la ajutorul de stat. Astfel, au fost adoptate 12 acte normative care reglementează procedura de notificare, autorizare și raportare a ajutoarelor de stat. În anul 2013, cu suportul Băncii Mondiale a fost inițiată procedura de elaborare a Sistemului informațional automatizat "Registrul ajutoarelor de stat". Crearea sistemului menționat are ca scop majorarea eficienței procesului de notificare, autorizare, monitorizare și raportare a ajutorului de stat.

Pentru luare de decizii în aspect de politici sectoriale este importantă informația cu privire la ajutoarele de stat acordate pentru diferite ramuri ale economiei naționale. În această ordine de idei Consiliul Concurenței raportează că ajutoarele de stat pentru obiectivele sectoriale au constituit de la 459 mil. lei pînă la 518 mil. lei sau de la 9,5% pînă la 13,1% din suma tuturor ajutoarelor acordate în anii 2012 și, respectiv, 2013. Ținînd cont de informația menționată Comisia solicită Consiliului Concurenței ca în rapoartele viitoare să prezinte o informație mult mai detaliată și în dinamică cu privire la ajutoarele de stat acordate tuturor ramurilor economiei naționale.

Totodată, Comisia consideră necesar de a atenționa furnizorii și/sau inițiatorii ajutorului de stat asupra necesității notificării Consiliului Concurenței despre orice intenție de a acorda un ajutor de stat sau de a modifica un ajutor existent în baza unui proiect de act juridic, fundamentînd decizia despre acordarea ajutorului de stat pe o analiză economică a impactului acestuia. Concomitent, în această ordine de idei, Consiliul Concurenței urmează să lucreze individual cu entitățile responsabile, asigurînd un grad înalt de notificare a ajutoarelor de stat.

Reieșind din cele expuse, examinînd Raportul Consiliului Concurenței privind ajutoarele de stat acordate în Republica Moldova în perioada 2011-2013, Comisia economie, buget și finanțe, cu majoritatea voturilor, a luat act de Raportul Consiliului Concurenței privind ajutoarele de stat acordate în Republica Moldova în perioada 2011-2013 și propune Parlamentului adoptarea proiectului de Hotărîre cu privire la Raportul Consiliului Concurenței privind ajutoarele de stat acordate în Republica Moldova în perioada 2011-2013.

Ștefan CREANGĂ
Președintele Comisiei